

POSTANOWIENIE

Dnia 15 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk

w sprawie z powództwa R. K.

przeciwko G. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

o zapłatę

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie VII Wydział Gospodarczy i Własności Intelektualnej z 6 kwietnia 2023 r., sygn. VII Aga 1561/22

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 15 października 2024 r.,

w przedmiocie wniosku strony pozwanej o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Jacka Greli od orzekania w sprawie I CSK 3287/23

**na podstawie art. 26 § 3 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r.
o Sądzie Najwyższym (tekst jednolity Dz.U. z 2024 r. poz. 622
ze zm.) pozostawić wniosek bez rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Pełnomocnik pozwanej adwokat J. P. pismem z 2 września 2024 r., działając na podstawie art. 49 § 1 k.p.c. w zw. z art. 6 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. (Dz. U. z 1993 r., Nr 61, poz. 284 z późn. zm.; dalej: „Konwencja Rzymska”), wniósł o wyłączenie SSN Jacka Greli od rozpoznania sprawy zarejestrowanej pod sygn. I CSK 3287/23, wobec bezpośredniego zagrożenia naruszenia standardu

sądu ustanowionego ustawą w rozumieniu art. 6 ust. 1 Konwencji Rzymskiej, poprzez:

- 1) udział w orzekaniu wskazanego wyżej sędziego, jako powołanego do pełnienia urzędu w postępowaniu z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa działającej w składzie ukształtowanym przez ustawę z 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3 z późn. zm.), co w świetle orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (dalej: „ETPCz”), w szczególności wyroku z 1 grudnia 2020 r. wydanego w sprawie Gudmundur Andri Astradsson przeciw Islandii, sygn. 26374/18 stanowi naruszenie standardu sądu ustanowionego ustawą w rozumieniu art. 6 ust. 1 Konwencji Rzymskiej, a to z kolei, w myśl rozumowania przedstawionego przez Sąd Najwyższy w tezie 1. uchwały połączonych Izb Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r., sygn. BSA-I-4110-1/20, stanowi sprzeczność składu sądu z przepisami prawa w rozumieniu art. 379 pkt 4 k.p.c. oraz prowadzi do nieważności postępowania, a nadto
- 2) udział w orzekaniu wskazanego wyżej sędziego, jako powołanego do pełnienia urzędu sędziego Sądu Najwyższego uchwałą organu działającego pod nazwą Krajowej Rady Sądownictwa z 28 sierpnia 2018 r., Nr [...] w przedmiocie przedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku SSN Jacka Greli przy jednoczesnym nieprzedstawieniu wniosków określonej grupy kandydatów, przy ustawowym ograniczeniu lub wyłączeniu prawa do skutecznego środka odwoławczego od tej uchwały, co we świetle prawomocnego wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 6 maja 2021 r., II GOK 5/18, stanowi o niespełnieniu wynikającego z treści art. 19 ust. 1 akapit drugi Traktatu o Unii Europejskiej i art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej wymogu zapewnienia drogi sądowej i skutecznego środka odwoławczego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie, gdyż przytoczona w nim argumentacja nie stanowiła uzasadnienia dla podniesionych twierdzeń o braku niezależności sądu lub niezawisłości sędziego SSN Jacka Greli.

Zgodnie z art. 26 § 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r., poz. 622 z późn. zm.; dalej: „u.SN”), do właściwości Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych należy rozpoznawanie wniosków lub oświadczeń dotyczących wyłączenia sędziego albo o oznaczenie sądu, przed którym ma się toczyć postępowanie, obejmujących zarzut braku niezależności sądu lub braku niezawisłości sędziego. Sąd rozpoznający sprawę przekazuje niezwłocznie wniosek Prezesowi Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych celem nadania mu dalszego biegu na zasadach określonych w odrębnych przepisach. Przekazanie wniosku Prezesowi Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych nie wstrzymuje biegu toczącego się postępowania.

Wniosek, o którym mowa w § 2, pozostawia się bez rozpoznania, jeżeli obejmuje ustalenie oraz ocenę zgodności z prawem powołania sędziego lub jego umocowania do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości (art. 26 § 3 u.SN).

Pełnomocnik pozwanej nie sformułował żadnych konkretnych zarzutów mających świadczyć o braku niezawisłości SSN Jacka Greli lub braku jego niezależności. W uzasadnieniu wniosku wskazał on, że sędzia objęty wnioskiem o wyłączenie od orzekania w sprawie I CSK 3287/23 został powołany na wniosek KRS ukształtowanej na podstawie przepisów ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustawy (Dz. U. z 2018 r. poz. 3).

Odnosząc się do powyższego oraz przywołanej przez pełnomocnika pozwanej uchwały Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r., BSA I 4110 1/20 wskazać należy, że wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 20 kwietnia 2020 r., U 2/20, została uznana za niezgodną z art. 179, art. 144 ust. 3 pkt 17, art. 183 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 8 ust. 1, art. 7 i art. 2 Konstytucji RP, art. 2 i art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (Dz.U. 2004, nr 90, poz. 864/30 ze zm.) oraz art. 6 ust. 1 EKPCz. Orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego wiąże zaś bezpośrednio

zarówno wszystkie składy sędziowskie sądów powszechnych, jak i wszystkie składy sędziowskie Sądu Najwyższego. Wobec czego zaznaczyć należy, że uchwała Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r., BSA I 4110 1/20 utraciła swój walor normatywny ze względu na niezgodność z Konstytucją RP. Sąd Najwyższy w pełni podziela też pogląd wyrażony w postanowieniu Sądu Najwyższego z 17 lipca 2024 r., I NWW 130/24, zgodnie z którym podstawą do pozostawienia wniosku bez rozpoznania na podstawie art. 26 § 3 u.SN, jest sytuacja, w której wniosek nie spełnia warunków konstrukcyjnych (nie podaje okoliczności faktycznych i ich oceny prawnej, uzasadnienia lub uprawdopodobnienia zawartych w nim twierdzeń) lub ma charakter abstrakcyjny, tj. nie odnosi się do konkretnej sprawy lub dotyczy kwestionowania samego statusu sędziego.

Sąd Najwyższy z uwagi na powyższe, na podstawie art. 26 § 3 u.SN orzekł jak w sentencji.

sk

[ał]